

Täysistunto

Tiistai 10.11.2015 klo 13.59—20.53

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden kunta- ja palvelurakenneuudistuksesta annetussa laissa säädettyjen velvoitteiden soveltamisesta annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 111/2015 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan ja sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan on annettava lausunto.

Keskustelu

19.59 **Timo V. Korhonen kesk:** Arvoisa puhemies! Tämän lakiesityksen tavoitteena on varmistaa perustettujen yhteistoiminta-alueitten toiminnan jatkuminen siihen saakka, kunnes perustettavat uudet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastuussa olevat organisaatiot aloittavat toimintansa. Eli tämän lain voimassaolon jatkamisen tarkoituksena on varmistaa nykyisten yhteistoiminta-alueitten toiminnan jatkuminen järjestämislain mukaisten sosiaali- ja terveysalueitten käynnistymiseen saakka. Yhteistoiminta-alueitten toiminnan jatkamisella voidaan siis turvata alueitten kuntien asukkaiden palvelujen jatkuvuus, ja lisäksi tämän yhteistoiminnan jatkamisella voidaan estää lyhytaikaisista palvelurakenteesta tapahtuvista muutoksista johtuvien kustannusten syntyminen.

Kaiken kaikkiaan tämä on järkevä ja kattava lakiesitys. On tärkeää turvata kuntalaisten palvelut tässä lainsäädännön muuttuvassa tilanteessa. Turvaaminen on perusteltua tehdä jatkamalla olemassa olevan lainsäädännön voimassaoloa, kun sote-uudistus nyt pääsee vihdoin etenemään. Tämä lainsäädäntö turvaa myös sen, ettei "hallitsematonta" yksityistämistä pääse tapahtumaan, mikä olisi riskinä lainsäädännön puuttuessa.

Nyt kaiken kaikkiaan on syytä tarkastella mielekkäitä palvelurakennekokonaisuuksia. Kuntien ei tässä tilanteessa pitäisi tehdä pitkällä sopimuksilla ulkoistuksia, jotka voivat muodostua kokonaisuuden kannalta epätarkoituksenmukaisiksi. Tämän vuoksi tarkastelin myös varovaisen myönteisesti sitä julkisuudessa liikkunutta tietoa, jonka mukaan hallitus kaavailisi ulkoistuksia jarruttavaa lainsäädäntöä tälle ylimenokaudelle ennen uutta sote-lainsäädäntöä.

On tärkeää, että tämä lakiesitys sallii uudenlaisten yhteistoimintamuotojen syntymisen myös kaiken kaikkiaan. Tämä on tärkeää sen takia, että maassa on muutamia erittäin järkeviä hankkeita etenemässä hyvinkin kovaa vauhtia esimerkiksi Pohjois-Karjalassa, ja taitaa tuolla Pohjois-Savonkin suunnalla olla tämäntyyppisiä ajatuksia.

Hallituksen esityksestä käy ilmi, että lausuntoja tästä annettiin runsaasti, yhteensä 90. Lausunnonantajista noin 80 prosenttia kannatti ehdotettua lain muutosta. Valtaosa velvoit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 61/2015 vp

teitten jatkamista tärkeänä pitäneistä toi esiin sen, että palveluiden häiriötön jatkuminen on tarpeen turvata sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteutumiseen saakka. Tätä ehdotusta vastustaneet totesivat puolestaan, että kuntien tulisi voida kehittää toimintojaan ja järjestää palvelunsa parhaaksi katsomallaan tavalla, mutta kuten sanottua, tällä hetkellä on merkittävä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus menossa, joten on varmasti nyt järkevää odottaa sen valmistumista.

20.03 Sirpa Paatero sd: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys jatkosta, jonka pohja on luotu Paras-lain kohdalla 2007, jolloinka saatiin hyvin vietyä eteenpäin kuntaliitoksia, ja niihin liittyen sitten on tehty myöskin tämä ajatus siitä, kuinka terveydenhuoltopalvelut voidaan parhaiten turvata tasapuolisesti niin, että hartiat ovat riittävän suuret niitten järjestämiseen. Ja sen jatkosta tässä on tällä hetkellä kyse.

Silloin puhuttiin noin 20 000 asukkaan väestöpohjasta yhtä terveyskeskusta kohden, ja silloin oli tietysti lähtökohta se, että kunnat ovat yhä edelleen se toimija, joka näitä palveluita tuottaa. Tämä ajatus siitä, että tällä hetkellä vahvasti näyttävät markkinat valtaavan alaa, ja jos sitä pystytään tällä keinolla myöskin jonkun verran hillitsemään, vaikka tuntuu, että se ei välttämättä riitä, niin enemmän olen huolissani tästä tulevaisuudesta, siitä mallista, johon me olemme tällä hetkellä menossa viime viikonlopun tietojen perusteella. Lähtökohta on ollut, ja toivon että tulevaisuudessakin on palveluiden järjestämiselle, joita järjestetään julkisin eli verovaroin eli kansalaisten rahoilla, että se julkinen palveluntuottaja myös tuottaa ne palvelut, ei vain maksa, ja täydentää niitä palveluita sitten kolmannen sektorin tai yritysten osalta joiltakin pieniltä kohdilta, mutta vastaa siis järjestämisestä ja tuottamisesta pääosin itse.

Tämä on tässä kohtaa monen kunnan kohdalta jo rikkoutunut, ja nyt kuulin myöskin, että ensimmäinen sairaanhoitopiiri suunnittelee ulkoistavansa kokonaan omat toimintansa, ja tämä ei ole kylläkään hyvä linja. Uuden sote-mallin kohdalta palaamme varmaan tähän salliin moneen kertaan, mutta toistan sen tässä jo tälläkin hetkellä, että julkiset palvelut, julkisesti rahoitetut palvelut, tulevat sosialidemokraattien mielestä olemaan aina ne, jotka ovat ensisijaiset, ja ne ovat ne, joilla siitä lähtökohdasta taataan kaikille tasavertainen kohtelu, on se sitten Suomessa missä tahansa se asuinpaikka tai kuinka suuret tai pienet ne tulot ovat.

Mutta tämä väliaikainen lainsäädäntö nyt jatkuu silloin tekemämme Paras-hankkeen hyvässä hengessä vuoden 2018 loppuun, jos siihen mennessä saadaan uusi sote-malli voimaan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan on annettava lausunto.